

בי"ס ממ"ד מעורב - פשרנות בדיעבד, או חינוך דתי לכתחילה!?

19:30 - תפילת ערבית, ולאחריה

ד"ר נח חיות
מנהל מרכז "עקב הרצוג" עין צורים.

הרב ד"ר בנימין לאו
רב קהילת הרמב"ן וראש בית המדרש החברתי בירושלים.

הרב בן ציון אלגזי
ראש מכון צורבא מרבנן ור"מ בשיבת "כרם דיבנה".

גב' אסתי רוסט
מרכזת המזכירות הפדגוגית במשרד החינוך.

גב' מלכה פיוטרקובסקי
מלמדת הלכה ותלמוד.

מנחה: ד"ר מיכל מושקט - ברקן, מנהלת תוכנית התמחות בחינוך יהודי פלורליסטי, האוניברסיטה העברית.

21:45 - שאלות ודיון פתוח עם הקהל

הערב יתקיים אי"ה ביום ראשון, י"ד כסלו, 21/11/10
בבי"ס ממ"ד קהילתי "דרור" רח' שחר 19 בית הכרם, ירושלים.

מומלץ להירשם מראש בכתובת: neemaney@toravoda.org.il, לפרטים: שמואל שטח 052-7731906

חדש ברמת גן רפאל ביסטרו ישראל

האוכל הכי ישראלי במסעדה מפוארת
בשרים על האש, ירקות טריים, דגים ועוד.

פתוח בימים א'-ה' - 11:30 עד אחרון הלוקחות
מצאת השבת עד אחרון הלוקחות

כשר
למהדרין

רח' ז'בוטינסקי 7 | מגדל משה אביב רמת גן | טל': 03-5757040

כשר למהדרין בהשגחת הרבנות רמת גן. הבשרים בהשגחת הרב מחפוד

אילון ירדן

ואם תוכרז מדינה פלשתינית באופן חד-צדדי

הכרזה על שטח מסוים בתוך מדינת לאום כמדינה עצמאית מהווה התקפה עליה, ממש כמו התקפה חיצונית, כיוון שיש בה כדי לפגוע בשלמותה הריבונית

והיה והפלשתינים יכריזו באופן חד-צדדי על הקמת מדינה, מה יהיה על ישראל לעשות? לדעתה היא תהיה מוכרחה לשלול הכרזה זו מכול וכול ולנקוט כל צעד כדי למנוע את הקמתה, לרבות הכרזת מלחמה עליה. ואם העולם כולו, או לפחות חלקו, יסכים להכרזה חד-צדדית זו? תשובתי דומה: אם כך יקרה, חס וחלילה, ישראל תיאלץ להתייבב כמדינה ריבונית בפני העולם ולהכריז שהתנגדותה מוחלטת ובלתי מותנית, בבחינת ייהרג ובל יעבור, ואפילו אם היא תידרש לשלם מחיר פוליטי בלתי מבוטל בשל כך. לשאלת ההכרזה החד-צדדית אין במשפט הבינלאומי תשובה ברורה, אך שני שיקולים מרכזיים מנחים אותה: א. ההקשר הפוליטי: כשהכרזה היא בהקשר אימפריאלי היא עשויה להיחשב לגיטימית, ואילו כשזו נעשית בהקשר של מדינת לאום אין היא לגיטימית. ב. עמדתם של השחקנים הפוליטיים המעורבים: מדינת-האם, שהקמת המדינה החדשה נעשית על חשבונה ואף נגדה; העובר המדיני, המבקש להיוולד על חשבון שטחה של מדינת-האם; שאר מדינות העולם, ובייחוד אלה שלהן משקל כבד בזירה הבינלאומית. ישנם שיקולים אחרים, אך הם חשובים פחות.

עד מחצית שנות ה-30 כלל לא עמדה על הפרק הקמת מדינה דוברת ערבית בשטחה המערבי של ארץ ישראל המנדטורית. נהפוך הוא: הקמת מדינה דוברת ערבית בשטח שממזרח לנהר הירדן, היה בה כדי לפתור את בעיית חלוקת ארץ ישראל בין היהודים לדוברי הערבית באמצעות גבול ברור, אף שהחלטה לגבי הקמתה נבעה משיקולים אחרים. אמירות עבר הירדן הייתה כמעט ריקה מאדם וקליטת מהגרי 1948 בשטחה יצרה את אותה מסה קריטית הדרושה לקיום מדינה. עד תפיסת חבלי יו"ש בידי

מבחינה משפטית פורמלית קיים ויכוח איזו החלטה בינלאומית גוברת: כתב המנדט שהכיר בזכות העם היהודי על כלל שטח המנדט או החלטת החלוקה שצמצמה את זכותו לחלק מסוים בארץ ישראל המערבית

ישראל ביוני 1967, שררה הסכמה שירדן היא בפועל "מדינה פלשתינית", משום היות "הפלשתינים" (שם נרדף למהגרי 1948) רוב בשטחה.

סיפוח חבלי יו"ש על ידי ממלכת ירדן במלחמת העצמאות לא זכה מעולם להכרה בינלאומית. מבחינת המשפט הבינלאומי מעמדה של ירדן ביו"ש היה מעמד של כובש, עד שסולקה ממנו בידי ישראל ביוני 1967. לכן נטילת יו"ש מממלכת ירדן אינה יכולה להיתפס ככבוש.

בהחלטת החלוקה מ-1947 שורטטו גבולותיהן של מדינה יהודית ומדינה ערבית ממערב לירדן. מבחינה משפטית פורמלית קיים ויכוח איזו החלטה בינלאומית גוברת: כתב המנדט שהכיר בזכות העם היהודי על כלל שטח המנדט - או החלטת החלוקה שצמצמה את זכותו לחלק מסוים בארץ ישראל המערבית. אך מבחינה משפטית מהותית, גם אם בהחלטת החלוקה הוכרה הזכות של תושבי הארץ דוברי הערבית למדינה משלהם - הרי שהם הפסידו אותה לנוכח תוקפנותם ב-1948.

זכות ישראל לשמור על שלמותה הטריטוריאלית היא כאמור מאבני היסוד של המשפט הבינלאומי. לכן, יש לה סמכות לא רק לחסל כל עובר מדיני התובע עצמאות על חשבון שטחה, אלא אף למנוע ממדינות זרות להתערב בנעשה בשטח שבתחום ריבוניותה. ●

עו"ד אילון ירדן הוא מחבר הספר "ההתחברות הישראלית"

מגילת האו"ם מכירה בזכותן של מדינות לשמור על שלמותן הטריטוריאלית. עיקרון זה הוא מאבני היסוד של המשפט הבינלאומי המודרני. לא קיים היום שום צידוק להתערבות בינלאומית בשטחה של מדינה ריבונית, אלא אם כן היא תבצע התקפה ישירה על עקרונותיו של משפט זה.

הכרזה על שטח מסוים בתוך מדינת לאום כמדינה עצמאית מהווה התקפה עליה, ממש כמו התקפה חיצונית, כיוון שיש בה כדי לפגוע בשלמותה הריבונית. התקפה כזו מהווה עילה למלחמת-מגן מצדה של מדינת-האם, שהעובר המדיני רוצה ליורשה בעודה בחיים.

מדינת ישראל הוקמה במסגרת הסדרים טריטוריאליים שנקבעו בתום מלחמת העולם הראשונה - תחילה כשטח מנדטורי, ולאחר מכן כמדינה ריבונית, במקביל להפיכת שאר השטחים המנדטוריים באזור למדינות עצמאיות. במסגרת חלוקה זו אמורים היו גבולות מדינת ישראל להשתרע על שתי גדות הירדן כאחת.

בסעיף 5 לכתב המנדט צוין כי "הממשלה המנדטורית תהיה אחראית לכך שלא ינתן בצמיחות או בחכירה חלק משטח ארץ ישראל לממשלת ארץ זרה, ולא תושם באיזה אופן שהוא תחת השגחתה של ממשלה זרה שכזו". מנוסח המנדט עולה במפורש כי כוונת מנסחיו הייתה להקים מדינה יהודית בכל שטחה של ארץ ישראל המנדטורית. מאידך גיסא, מנסחי המנדט היו מודעים היטב להימצאותם של תושבים לא יהודים בארץ ישראל, ולפיכך הודגש כי הבית הלאומי יוקם "בתנאי מפורש שלא יעשה שום דבר שיפגע בזכויותיהן האזרחיות והדתיות של העדות הלא יהודיות הנמצאות בארץ".

האמיר פייסל קיבל את הצהרת בלפור כתב המנדט הארץ ישראלי הוא המקור המשפטי המחייב מבחינת המשפט הבינלאומי באשר לזכויות הריבוניות על ארץ ישראל. מאלפת היא העובדה שהצהרת בלפור התקבלה באהדה לא רק על ידי מעצמות המערב, אלא אף על ידי מי שראה עצמו מנהיג הערבים, האמיר פייסל. בהסכם פייסל-ויצמן מיום 3.1.1919 הכיר פייסל בשאיפותיו הלאומיות של

האמיר פייסל קיבל את הצהרת בלפור

כתב המנדט הארץ ישראלי הוא המקור המשפטי המחייב מבחינת המשפט הבינלאומי באשר לזכויות הריבוניות על ארץ ישראל. מאלפת היא העובדה שהצהרת בלפור התקבלה באהדה לא רק על ידי מעצמות המערב, אלא אף על ידי מי שראה עצמו מנהיג הערבים, האמיר פייסל. בהסכם פייסל-ויצמן מיום 3.1.1919 הכיר פייסל בשאיפותיו הלאומיות של